

Täysistunto

Keskiviikko 10.2.2021 klo 14.01—19.11

7. Hallituksen esitys eduskunnalle veronumeromenettelyn laajentamisesta ja laiksi verontilityslain 13 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 2/2021 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Ministeri Vanhanen.

Keskustelu

17.15 **Valtiovarainministeri Matti Vanhanen** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus esittää, että niin sanottua veronumeromenettelyä laajennetaan. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki veronumerosta ja veronumerorekisteristä sekä muutettavaksi työturvallisuuslakia, verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettua lakia, yksityisistä turvallisuuspalveluista annettua lakia sekä verontilityslakia.

Esityksen mukaan rakennusosalalla käytössä oleva veronumeromenettely otettaisiin käyttöön myös laivanrakennusosalalla. Voimassa oleva veronumerosta ja rakennusalan veronumerorekisteristä annettu laki kumottaisiin. Tilalle säädettäisiin uusi laki veronumerosta ja veronumerorekisteristä, johon tehtäisiin voimassa olevaan lakiin verrattuna menettelyn soveltamisalan laajentamisen edellyttämät muutokset. Työturvallisuuslakia muutettaisiin siten, että yhteisellä rakennustyömaalla työskentelevän henkilön tunnistetta ja luettelon pitämistä yhteisellä rakennustyömaalla työskentelevistä koskevat velvollisuudet ulotettaisiin koskemaan myös telakka-alueella tapahtuvaa työskentelyä. Verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettuun lakiin ja yksityisistä turvallisuuspalveluista annettuun lakiin tehtäisiin teknisiä muutoksia.

Verontilityslakia muutettaisiin siten, että Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle ja Ålands kommunförbundille lisättäisiin tiedonsaantioikeus Ahvenanmaan maakunnan kuntien osalta yhteisöille maksuunpannuista yhteisöveroista.

Nämä lait on tarkoitettu tulemaan voimaan heinäkuun alussa vuonna 22. Laivanrakennusosalalla työskentelevän henkilön merkitsemistä veronumerorekisteriin voitaisiin kuitenkin hakea jo 1. huhtikuuta vuonna 22 alkaen. Muista lakiehdotuksista poiketen verontilityslain muutos on kuitenkin tarkoitettu tulemaan voimaan jo ensi vuoden ensimmäisenä päivänä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin, ja edustaja Myllykoski.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 6/2021 vp

17.18 Jari Myllykoski vas: Arvoisa herra puhemies! Nyt käsittelyssä oleva veronumeromenettelyn laajentaminen on erinomaisen hyvä kokonaisuus. Se on se oikea askel, jota jo vuonna 17 lakialoitteella koetimme kovasti viedä eteenpäin. Kun sen historian muistaa, minkälaisen referenssin se loi tavallaan koko tälle veronumerojärjestelmälle, kun se otettiin rakennuslalla voimaan, niin rakennuslalla oli jyrkässä lamassa ja syöksykierteessä, eli rakennuslalla hiipui, mutta siitä huolimatta, kun otettiin veronumero käyttöön, verotulot kasvoivat, joten siitä oli helppo päätellä, että tämä oli toimiva järjestelmä valtiontalouden kannalta. Tässä kohtaa, kun on lähdetty tekemään tätä uudistusta, joka on todellakin hyvin tervehdittävä, on myös tuotu esille esimerkiksi ministeri Pekosen mietteinä, että tätä voitaisiin laajentaa myös muille kuin telakoille, eli meillä on näitä kiinteistöpalvelu- ja ravintolayrityksiä, joissa meillä on paljon varsinkin harmaata taloutta, alipalkkaamista ja siihen liittyen juuri veron maksamattomuutta.

Toivoisin, että kun valiokunta mietintöään kirjaa, niin voisi laittaa vaikkapa ponteen, että nyt olisi hyvä lähteä valmistelemaan koko teknologiateollisuuden alalle tätä uudistusta. Ehkä siellä pyörivät kuitenkin ne isommat veroeurot. Jos ajatellaan, että vaikkapa nyt meille satakuntalaisille tietysti on ollut onni, että ydinvoimarakennustyömaa on viivästynyt niin pitkään, koska se on tuonut meille paljon töitä, mutta ehkä se ei ole kaiken kaikkiaan hyvä asia. Alkuvaiheessa rakentamisen jälkeen aloitetut asennustyöt ovat tuoneet paljon, voiko sanoa, työsuhteissa olevia epäselvyyksiä. On ilmennyt alipalkkausta ja niin edelleen, työntekijöiden hyväksikäyttöä. Mutta myös, mikä iso asia tässä on, tällä voidaan ottaa taas askel suomalaisen yrittäjän tasavertaiseen kilpailuasetelmaan, koska meillä Suomessa kuitenkin ollaan veronumeroiden piirissä huomattavasti vankemmin, ja tämä luo sen mahdollisuuden, että se suomalainen yrittäjä on kilpailuneutraalissa tilanteessa muihin nähden, kun tämä veronumero tulee voimaan.

Toki täytyy sanoa, että onhan tässä nyt harjoiteltu tämän veronumeron kanssa työn tekemistä ja työn teettämistä, joten aina uusia niin sanottuja aukkoja ja porsaanreikiä ollaan löydetty, jotta ollaan pystytty sitten näissä asioissa epärehellistä toimintaa harjoittamaan. Eli tämä on jatkuvaa kilpajuoksua, ja olisikin juuri nyt erittäin tärkeää, että teollisuuden isot investoinnit, kuten vuosihuollot, joissa on tuhansia ja tuhansia työntekijöitä, ja heidän saattamisensa tämän järjestelmän piiriin olisi ensiarvoisen tärkeää. Se on sille suomalaiselle alihankkijayritykselle huomattava kilpailuneutraliteetin takaava asema, kun voidaan olla varmoja, että siinä alihankintaketjussa ei sitten ole mahdollista kilpailla epärehellisin keinoin.

Todettakoon vielä, että annan semmoisen erityisen kiitoksen hallitukselle ja esittelevälle ministerille, että tämä asia nyt lähtee oikeaan suuntaan, ja on taas ilo ottaa askel hyvän hallituksen hyvien toimien johdosta.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin, ja edustaja Kiljunen.

17.22 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Minun on hyvä jatkaa lyhyesti tästä, mitä edustaja Myllykoski tässä toi jo esille. Tämä on arvokas keino, yksi niistä keinoista, joilla harmaata taloutta pystytään Suomessa kitkemään, joka on myöskin hallitusohjelmassa vahvasti painotettu asia ja joka, kuten edustaja Myllykoski tässä totesi, myöskin eliminoi tämmöistä epärehellistä tai epäreilua kilpailua — epärehellistä kilpailua, voidaan sanoa suoraan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 6/2021 vp

Minäkin yhdyin tuohon näkemykseen, että veronumeromenettelyn laajentamista nyt mainituilta alueilta — rakennusosalta, ehkä telakoilta — eteenkinpäin kannattaisi tutkia ja selvittää ylipäättään sellaiset alat, joilla on paljon ulkomaista työvoimaa, mistä täällä oppositio usein on tuonut esille sen, että ulkomaista halpaa työvoimaa Suomessa on. Onkin, ja silloin täytyisi toimia sillä tavalla, että kaikkia työntekijöitä ja myöskin yrityksiä kohdellaan samoista lähtökohdista. Eli tässä on nyt varmaan sellainen ehdotus hallituksella, että olen täysin vakuuttunut siitä, että myöskin oppositio laajalla rintamalla tätä ehdotusta tukee.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin, ja ministeri Vanhanen, ja jatketaan sen jälkeen.

17.23 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Meillä on selvittely käynnissä myös tästä mahdollisesta toimialan laajentamisesta, muun muassa ravintola- ja matkailualoille. Rakentamista ja telakoita yhdistää tietysti se, että työalueet ovat suljettuja tai aidattuja ja niissä on helpommin identifioitavissa henkilöt. Ravintoloiden kohdalla helposti joudutaan tilanteeseen, että siellä suurin osa muista ihmisistä on asiakkaita, ja yksityisyydensuojaa tässä ei voida rikkoa. Uskon, että valiokunnassakin kun tätä laajentamista pohditaan, kannattaa kuunnella laajasti asiantuntijoita siitä, miten tämä malli voisi olla tällaisille aloille sovellettavissa. Mutta tästä laajentamisesta on hallituksen puolesta selvitys muistaakseni tämän kevään aikana valmistumassa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Myllykoski.

17.24 Jari Myllykoski vas: Arvoisa herra puhemies! Oli oikein ilahduttavaa kuulla, että ministeri tuo tämän selvittelytyön jo tässä vaiheessa esille. Täytyy sanoa, että tämä on ollut vasemmistoliitolle pitkäaikainen tavoite, ja siinä mielessä me oppositiossa emme tätä aikaansaaneet, vaikka oli hedelmällistä keskustelua edellisenkin hallituksen kanssa ja sielläkin jo nähtiin, että tämä seuraava askel olisi justiin tämä, sanoitteko telakoiden, mutta laivanrakennus kaiken kaikkiaan. Juuri oli ministeri Vanhasen huomio siitä, että sen työkohteen rajallisuus mahdollistaa tämän paljon helpommin tehtäväksi, mutta kyllä ravintola-ala on myös sellainen, mihin suuntaan esimerkiksi Palvelualojen ammattiliitto kannustaa. Ja kyllähän tämä on ollut valtaosasta lausunnonantajia se oikea askel. Se kritiikki on lähinnä juuri siitä, että sen pitää olla sitten tarkkarajaista, mitä se tarkoittaa. Mutta ehkä se niin on, että meillä sitten se aidattu alue on se, mikä on.

Tietysti voidaan todeta, että laivanrakennusalahan on maantieteellisestikin paljon muuta kuin se telakka. Sen huomioiminen siinä koko ketjussa on ehkä haasteellista mutta toivottavaa. Kyllä meillä tällä hetkellä esimerkiksi RMC:n laivanvalmistus- ja rakennusprojektit ovat hyvinkin hajautettuja ympäri Suomea, ja työnantajia on verrattain paljon, kun sillä konsortiolla laivoja rakennetaan — mikä on ollut hienoa, että näin Raumalla laivanrakennus taas on kohtuullisen hyvin voimissaan. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.